

GORICA

TELEFON št. 201.

„Gorica“

stane na leto 10 K, za pol let 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“
ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četrstopne petih
vrste po 14 vin., za večkratni
natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v
raznih goriških trafikah.

Št. 69.

V Gorici, v torek dne 29. avgusta 1911.

Leto XIII.

Razmotrivanja o načrtu občinskega vol. reda.

Piše deželni poslanec dr. Štepančič.

(Dalje.)

Načrt našega volilnega reda nam dá na vprašanje, kdo ima pravico voliti, sicer kratek in točen odgovor, toda gospoda čitatelji naj sodijo, ni li glede nizkih zneskov rentnega- in osebno dohodninskega davka, preveč ugoden.

Točka 2. §a 8. načrta določa namreč tozadevno: V seznamek volilcev se vpišejo davkoplačevalci v navzdolnem redu po letnem znesku v občini plačanega neposrednega davka. — Zadnjih pet dvanajstink teh volilcev tvori glasom § 9. št. 3. tretji volilni razred.

Naš načrt ne dá tedaj nikake prednosti onim volilnim opravičencem, ki plačujejo zemljiški, hišni odnosno občni pridobninski davek, nad onimi, ki plačujejo n. pr. še rentni odn. osebno dohodninski davek. Isto tako ne dela nikake razlike med volilnimi opravičenci, naj plačujejo občinskim dokladam podvržene davke ali ne. Po načrtu ima vsakdo volilno pravico uže v tretjem volilnem razredu, če plačuje tudi samo najnižji osebno dohodninski odnosno rentni davek. Občana, kateri bi plačeval n. pr. samo 7 K 20 vin. osebne dohodarine, moralo bi se po načrtu vpisati v seznamek volilcev in bi imel volilno pravico — ne glede na to če, odnosno koliko časa biva v občini — v razmerju plačanega zneska v tretjem volilnem razredu, in sicer tudi pred volilci, ki plačujejo realne davke.

Temeljem zakona za Dolenje-Avstrijsko bi dotičnik ne imel v prvih treh razredih nikake volilne pravice, ker ne plača več od 20 K neposrednega, med zemljiški-, hišni-, odn. pridobninski davek ne spadajočega davka.

Glasom zakona za večje občine na Predarlskem bi tudi ne imel iz gorinavedenega razloga volilne pravice, pač pa glasom istega zakona za manjše občine, kateri določa za slične davke plačilo zneska 50 K ali manj od 50 K, to pa iz razloga, ker ta zakon ne pozna splošne kurije. —

Vendar bi moral dotičnik v tem slučaju redno bivati v občini najmanj uže dve leti in bi volil, ker bi ne bil upisan v seznamek volilcev, v tretjem volilnem razredu za davkoplačevalci realnih davkov.

Po zakonu za Kranjsko bi se dotičnika, ker ni od njega plačana vrsta davka podvržena obč. dokladam, tudi ne vpisalo v seznamek volilcev; glasom določila § 15.c št. 4 bi pa tudi v drugem volilnem razredu ne imel volilne pravice, ker ne znaša plačani znesek 20 K. — Kar se tiče rentnega davka gresta volilni red za Kranjsko in naš načrt pa celo tako daleč, da dovoljujeta volilno pravico v drugem odn. v tretjem volilnem razredu tudi onemu, ki plačuje odnosno ki bi plačal samo 2 vinarja takšnega davka. To je menda vendar nekoliko odveč, posebno sedaj ko imamo odnosno ko vstanavljamo četrti razred!

Prepuščam čislanim čitateljem, da si temeljem sličnih primerov sami predočijo, do kakšnih praktičnih posledic se pride, ako se vzame podlago to ali ono od v govoru stoječih določb, in naj potem sklepajo, katera navedenih določb bi odgovarjala najbolj našim razmeram.

Važno utegne biti vprašanje, iz kakšnega vidika so se postavili navedeni zakoni, na tako različna stališča, in zakaj hoče naš načrt, ne da bisledil tozadevno uže obstoječim zakonom, ustvariti zopet nekaj novega?

So morda bile posebne krajevne razmere pri tem merodajne, ali pa so navedena navskrižja le navidezna, tako da imajo morda vendar vsa določila neko skupno jedro?

Kar se tiče zakonov za Dolenje-Avstrijsko in Predarlsko je jasno, da sta hotela dati onim volilnim

opravičencem, ki plačujejo zemljiški, hišni odnosno pridobninski davek, prednost pred onimi ki plačujejo ostale neposredne davke, kajti priznavata jim volilno pravico v prvih treh telesih po visokosti plačanega davka, in sicer v vsakem telesu na prvem mestu, ne da bi bilo določeno, da morajo bivati v občini in ne da bi bil določen kak najmanjši znesek, katerega morajo plačevati.

Drugače določbe veljajo glede onih davkov, ki ne spadajo med goriimencovane, t. j. za rentni, osebno dohodninski, za davek javnemu polaganju računov podvrženih podjetij in glede davka od plač višjih uradnikov posebnih zavodov.

Kakor uže zadnjič povedano, veljajo za te davkoplačevalce strogeše zahteve glede časa bivanja v občini — vsaj dve leti — in glede visokosti v občini vsaj eno leto predpisanega davka, ki mora biti — izvzemši v manjših občinah na Predarlskem — višji od zneska 20 K.

Temeljna misel, na kojoj slonita navedena zakona, utegne biti, da se mora v prvi vrsti upoštevati one davkoplačevalce, kateri imajo v občini nepremakljivo premoženje ali kak obrt in sicer zaradi tega, ker imajo ti davkoplačevalci večji interes na občinski upravi in na dobrem občinskem gospodarstvu, kakor oni, ki plačujejo n. pr. samo mali rentni- ali osebni dohodninski davek, ki nimata prav za prav z občinsko upravo — vsaj neposredno — nikakega stika.

V zakonu za Kranjsko in v našem načrtu ni lahko najti kake tozadevne načelne podlage, posebno pa ne v prvem zakonu, glasom kojega je odvisen upis ali neupis v seznamek volilcev od plačanja ali neplačanja občinskim dokladam podvrženega davka, da-si so itak — izvzemši osebno dohodninskega davka in onega od višjih službenih plač javnih odvetnikov § 75. obč. reda — vsi drugi neposredni davki podvrgljivi občinskim dokladam. Za naš načrt se bo morda navajalo, da se je

hotelo z njim povzdigniti pojem osebne individualnosti. Po mojem mnenju se je pa v bistvu to zgodilo le glede četrtega razreda, s katerim se bom posebej bavil, nikakor pa ne v prvih treh razredih, kjer je uvrstitev davkoplačevalcev bistveno še vedno odvisna od visokosti plačanega davka, ako ravno se je napravilo osebno davkom neko koncesijo. Karakteristično dejstvo je tudi, da volijo po vseh treh uže obstoječih zakonih davkoplačevalci v tozadevnih volilnih razredih pred takozvanimi privilegiranimi osebami. Tudi to dejstvo bi odgovarjalo gori izrečni temeljni misli, kajti tudi za to vrsto oseb velja, da običajno ne morejo imeti onega direktnega zanimanja za občinsko gospodarstvo. —

Le naš načrt se je zopet postavil tozadevno na zastarelo stališče in hoče dati privilegirancem v seznamku in dosledno v prvem volilnem redu prvo mesto. Mimo grede bodi omenjeno, da je naš načrt tudi glede volilne pravice učiteljc zaostal za kranjsko deželo.

Končujoč s tem razmotrivanjem o prvih treh volilnih razredih, mi pride nehote na misel ne davno od tega na sestanku v Buzetu, od isterskih dijakov napravljene — ravno na Buzeščini pa napram Slovencem skrajno nevhvaležni — izrek: „Istra-Istranom!“

Predno preidem k novi načelni misli načrta, zadevajoči četrti volilni razred, zakličem tudi jaz kompetentnim faktorjem: **Občina-občanom!** in in sicer občanom v ožjem posebnem pomenu besede, t. j. takšnim osebam, katere so tesno spojene z občino, tako da se more od njih s sigurnostjo pričakovati, da bodo imele vedno pred očmi — bodisi kot volilci, bodisi kot izvoljeni — le korist in dobrobit občine. To bodi zvezda voditeljica pri določitvi volilne pravice za tretji razred! —

Navdušenje za razširjenje volilne pravice naj sega samo do meje, do katere se ni bati, da bi trpele občinske koristi

Ubijalka svojega sadu.

Priobčil Josip Balič.

»Do jutri ne bodem živa;
Oh, meni je gróžno hudo!«

Levstik.

Za časa slovečega pripovednika, našega rojaka o. Ivana Svetokriškega, je živela v slovenski deželi deklina, ki je bila pregrešno znosila. Iz prevelike sramote pa je neumnica to skrbno prikrivala do konca. Boječa se svojih roditeljev, porodila je na skrivnem ter otročiča zadavila brez sv. krsta. Mrtvega je vrgla v deroči potok.

Pa glej! Že prvo noč po tem strašnem zločinu, zaslišala je v svoji sobici nedolžno detece, ki je z žalostnim tužnim glasom neprenehoma takole vpilo: „Ah, ti neusmiljena, ah, ti pregrešna moja mati! Kaj si mi vendar storila? Ali morda nisi vedela, da me nekrščenega za vselej pahneš izpred obličja Božjega? Sem bil mari jaz kriv tvoje sramote, da si me brezsrčno zadavila ter me tako pripravila v takošno neizrekljivo škodo?“

Tako je nedolžni otročiček milo zdihoval in tožil celo noč, a slišal ga ni drugi, razen matere same.

Ni se bilo dobro še zdanilo, ko vstane nesrečna mati ter vsa zbegana in obupna steče k osodepolnemu potoku z mislijo, da skoči notri in utone v globokej kalini. Pa jedva se je bila nekaj korakov oddaljila od hiše, kar zasliši zopet glas svojega otroka, ki jo nevidno za krilo pocuka ter na vse grlo zavpije: „Ah, prekleta mati, ali veš, kaj si mi storila?“

Kakor besna zdirja na te besede nezakonska mati ubijalka k potoku, da plane notri. Ali v istem trenutku nastane silen vihar ter jo z močjo vrže nazaj. Poskuša vdrugo, poskuša vtretje, a vsakikrat jo vihar nazaj telebne.

Vsa zmotjena in onemogla se vrne domú. Pa otrok ji še ne dá mirú, kajti vsako toliko jo pocuka za krilo opočitajoč ji storjeno mu krivico. Nesrečna mati vzame zdaj strup, pa tudi ta ji ne škoduje. Otrok pa jo, kakor prej, tako poslej čestokrat nadleguje, da včasih kakor vstrelka preklinja dan in uro svojega rojstva.

V tem neznosnem stanu, v tem neprestanem nepokoju, preživi reva

celih trideset let. Iz prevelikega strahu in neumestne sramežljivosti, prikrivala je neumnica svojo pregreho tudi pri spovedi, zato pa se tudi ni mogla nikdar umiriti.

Po tolikih letih nepokoja in nemirne vesti, prisije ji vendar enkrat žarek upanja. Slišala je namreč zgovornega o. Ivana, kako prisrčno, kako ginljivo je govoril o neskončno velikem usmiljenju Božjem. To jo osrči, da sklene obtožiti se svoje hudobije.

Vsa objokana in skesana odkrije samemu o. Ivanu svojo nemirno vest. In, ko se vsa potrta v ponižni spovedi oprosti svojega dolgoletnega, mučnega bremena, vzdihne iz dna srca, rekoč: „Bog bodi zahvaljen! Do zadnjega diha hočem delati pokoro za svoje hudobije, vas pa, duhovni oče, prelepo prosim, da izvolite ta dogodek v pridigi objavit, deklinam in ženam v svarilen izgled.“

O. Ivan je to tudi storil*, gotovo ne brez velike dušne koristi svojih poslušalcev. Bog daj, da bi tudi te vrstice pripomogle k dobremu vspehu opozarjaje neprenehoma dekleta in žene na peto in šesto Božjo zapoved: „Ne ubijaj, ne prešestvaj!“

*) Glej Ivanovih pridig II. zvezek str. 360.

Srčé, ki čisto vest imá,
Je polno slada rajskega;
Nečista vest pa vedno skli,
Pokoja nima dni, noči.

* * *

Dostavek. Kako so nekdanj detomrilke kaznovali, nam pové o. Ivana sodobenik, župnik rihenberški, Matija Trošt. On piše v dotični mrtvaški knjigi str. 14 o neki Elizabeti Koradin, ki je bila pregrešno znosila in porodivši svoje dete umorila. Zaradi tega je bila obsojena k smrti. Kazen so izvršili dne 12. marcija l. 1714. očitno na javnem trgu („in publico foro penes numellas“, potem, ko je bila po skesani spovedi okreščana sè sv. popotnico. In sicer so ji glavo odsekali med zvonjenjem vseh farnih zvonov (torej tudi onih pri podružnicah) ne izuzemši grajskega „molofeca.“*) Trošt končuje svoj pis z besedami: „obtruncatum cadaver sit vivum speculum et horror, ne amplius Divina Majestas offendatur.“

Danes je seveda v tem obziru precej drugače; kolikor manjša pa je kazen na tem, za toliko večja bo ona na onem svetu.

*) Molofec — malifek je Rihenberžanom grajski zvon, ki je po ustnem izročilu k smrti obsojenim ali v ječi umrlim, prvi zapel mrtvaško pesem.

vilu k „Muzejskemu društvu“ kot člani, kajti le ako bo društvo tudi gmotno podprto, mu bo mogoče doseči svoj visoki kulturni cilj. Članarina znaša le 4 K letno in naj se pošilja ali g. predsedniku, c. kr. prof. A. Gwaiz u, ali pa L. blagajniku, c. kr. pošt. kontrolorju I. Dietzu — oba v Gorici. Člani „Muzejskega društva“ dobivajo tudi list „Carniolo“, ki ga izdaja „Muzej. društvo za Kranjsko“ o znižano ceno in sicer za 4 K. — O d b o r.

„Piccolo“ hujska dalje. Hujskarij v „Piccolo“ proti tržiškim Slovincem ni še konec. V nedeljski številki se je spravil na vodstvo ladjedelnice in črni predstojnike proti višjim. Navaja, da je bilo v petek sprejetih v delo v ladjedelnici ranovo 11 Slovencev, v soboto pa trije mizarji. Dalje poroča, da bodo v kratkem sprejeta dva uradnika Slovencev, laški delavci pa da se odslavljajo. Če je to res, potem si dajejo Lah slabo spričevalo, kajti znano je, da vodstvo ladjedelnice sprejema pridne, ubogljive, zveste in poštene delavce neoziraje se na slovensko, laško ali nemško narodnost le teh. Laških delavcev noben ne podi iz ladjedelnice.

Zoper draginjo. — V boju zoper draginjo je južna železnica privolila 50-odstotni popust za dovoz mesa, zaklanih živali, živih rogatih živali, telet, prašičev, ovac in koza v mesta Dunaj, Dunajsko novo mesto, Gradec, Maribor, Celovec in Inomost pri transportih na daljavo najmanj 100 km. Kje je pa naš municipij, da se ne gane?

Cena goveje živine in naši mesarji. Pred par dnevi je šel neki posestnik k znanemu mesarju ponujati par opitanih volov. Ko sta prišla v pogovor na ceno, je opomnil mesar posestnika, da je padla cena pitani živini zadnji čas za kakih 15 odst. In res dokazal je tudi zadnji semenj sv. Jerneja, da je cena goveje živine kakor tudi prešičem znatno padle. O tem so se pričeli vsi oni, ki so na zadnjem semnju živino kupovali ali pa jo prodajali. Pri vsem tem pa prodajajo mesarji meso še vedno po neizmerno visokih cenah in ne da ne mislijo od teh cen odnehati, marveč groze celo, da bodo s cenami poskočili. Vprašamo: Ali ni res sredstva proti takemu postopanju in ali ne mislijo poklicane oblasti poseči v to zadevo?

Strah pred kolero? — V noči od nedelje na ponedeljek je napadla gimnazijskega slugo Fleissa, stanujočega v ulici sv. Klare, huda driska, spremljana z bljuvanjem in s hudimi krči, torej z vsemi znaki kolere. Šli so klicati zdravnika. Zvonili so pri enem, pri drugem, pri tretjem zdravniku, ali vse zaman. Noben ni slišal ali ni hotel slišati zvonca, dokler niso prišli do dr. Morpurga, ki se je takoj podal k bolniku ter ukrenil kar je vedel in znal. Driska z bljuvanjem je nadaljevala celo noč in tudi včeraj predpoludne. Zdravnik dr. Morpurg je naznanil slučaj mestnemu fizikatu ki je odredil potrebno, da se je bolnik izoliral, in postavili so na hišna vrata stražo. Hkratu se je raznesla po mestu govorica, da je Fleiss zbolel za kolero ter provročila mnogo razburjenja. Včeraj zvečer so hoteli nekateri uže vedeti, da je Fleiss umrl, kar pa ni bilo — hvala Bogu — res, in Fleiss se danes uže prilično dobro počuti. Torej nič kolera, marveč le driska, nastala morebiti vsled zavžitja kake slabe pijače, najbrže piva. Pri tej priliki bi bilo opaziti, da se naša mestna zdravstvena

oblast premalo briga za javne lokale, krčme, gostilne itd., v katerih se opaža semtertja grda nesnaga. Posebno kar se tiče izmivanja kozarcev za vino in pivo se vidi v raznih lokalih, da jih izmivajo celi dan v eni in isti vodi, ki pa ni več podobna vodi, marveč — naj naravnost rečemo — gnojici. Torej nekoliko več pažnje v tem pogledu bi mestni zdravstveni oblasti toplo priporočali. Dobe se pa tudi pivotoči, ki postrežejo semtertja goste s takozvanim „Hanzlno“, t. j. s pivom, ki se odceja pri točenju, h kateremu prilijejo tudi ostanke piva iz raznih kozarcev. Ako bi se prišlo takemu početju na sled, potem bi morala zadeti dotičnika najhujša kazen, namreč odvzeta bi mu morala biti takoj pravica točiti pivo, saj je vendar znano, da je pokvarjeno pivo najhujši strup za človeški želodec.

Poročilo o ožji in pomnoženi seji c. kr. okr. šolskega sveta sežanskega dne 14. in 16. avgusta 1911. — Overuje se zapisnike prejšnjih sej. Sklene se predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu v definitivno imenovanje sledeče: Antona Merviča, nadučiteljem v Povirju; Ivana Benkota za Štjak; Josipa Macarola za Tomačevco; Josipa Pahorja za Sežano; Valentina Trčona za Volčji grad; Ivana Furlana za Temnico; Mileno Žagarjevo za Lokev; Ano Macarolovo za Sežano. Učitelju Stanku Vičiču se podeli trimesečni dopust. Prošnjo uč. Ivana Bana v Divači za vpokojenje se sklene priporočiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu.

Premesti se Pečka Avgusta provizorno iz Branice v Sežano; Ipvca Hermana iz Sežane v Štomaž; Fakina Vinka iz Nabrežine v Branico. Imenuje se Silvestra Čaharj iz Orleka prov. vod. v Divači in Josipa Štreklja prov. vod. v Komnu. Na novo se namesti absol. učit. kandidate: Sarđoča v Komen, Pečenka v Nabrežino in Mayerja v Orlek. Ker sta ostali še dve mesti nepopolnjeni, ker ni bilo kompetentov, se pooblasti predsedstvo, da imenuje, ako se prosilci oglasijo.

Glede šole na Brjah pri Gorjanskem se jo sklene otvoriti, kadar zazida občina šol. stavbo po danem načrtu. Poročilo o zgradbah šolskih poslopij na Mislitah in v Gorjanskem se vzame na znanje; enako o priredbi šol. poslopja v Nabrežini. — Na poročilo dekanjskega urada v Tomaju, da bo v tomajski dekaniji birma, se sklene o tem obvestiti šol. vodstva. Učiteljici ročnih del v Gabrovici, gdč. Vrčevi se poveri pouk ročnih del tudi na šolah v Tomačevci in Kobljeglavi. Na dopis županstva v Komnu, ki odpoveduje v najem dano šolsko sobo se sklene držati se tozadavne pogodbe. Na dopis g. kurata Čargota iz Nabrežine, ki želi imeti več kakor podeljenih mu 80 K zakonite nagrade za pouk verstva, se preide na dnevni red. — Dovolijo se razne poprave šolskih stavb; za poprave v Štomažu pa se sklene poslati tja stavbnega mojstra, ki naj o potrebah poroča; za poprave v Rodiku se pooblasti člana g. Antona Muho. Na številne prošnje tovarišev za premeščenje se sklene razpisati vsa provizorična mesta.

Ljudske šole na deželi začno svoje šolsko leto v petek dne 1. septembra.

Izpred sodišča. — Te dni sta se morala zagovarjati pred tukajšnjim okrožnim kot kazenskim sodiščem brata Anton in Štefan Žbogar iz Kanala. Obtožena sta bila, da sta dne 29. decembra

1. 1910 in dne 5. januarja t. l. posekala in prodala les, ki je bil lastnina g. M. Zega. Gosp. Miha Zega je namreč kupil na dražbi gozd imenovanih dveh bratov za znesek K 8900. Obsojena sta bila vsak na 14 dni zapora.

Kradli so kokoši na debele. — Iz Kostanjevce na Krasu se nam poroča, da je lansko leto in letos zmanjkalo raznim posestnikom do 100 kokoši. Tatov pa le niso mogli dolgo časa zasačiti. Tudi se je vedelo, da morajo biti kurji tatovi domačini, da jih pečejo in obirajo v domači občini. Konečno pa se je vendarle posrečilo orožnikom in drugim, da so zalotili še precej številno domačo tatinsko bando, ki se je mastilo s putkami. Povečini so ti le junaki taki, ki nimajo kaj zgubiti. Pred nekaj dnevi so se morali zagovarjati pred sodiščem. Putkam so sicer le-ti zavijali vratove, a one so te tatinske tiče spravile po 14 dni v zapor, kjer se bodo mastili z ričetom. Domačini upajo, da bodo njih putike sedaj varne pred dvo-nožnimi podlasicami.

Grozje je kradla 15-letna Karolina Peršolja v Gorici. Zaradi tega je bila naznanjena.

Cerkov so okradli v Levpi. Dne 19. t. m. popoldne je levpski cerkovnik Andrej Skok opazil, da mora biti nekdo v cerkvi. Podal se je notri in zagledal tatu, ki je kradel iz tabernaklja sveto posodo. Ko je tat zagledal cerkovnika, je pobasal ukradeno in tekel proti Avčam. Ljudje so tekli za njim, a zviti tat jim je kmalu izginil izpred oči. Cerkovnik je spoznal tatu v osebi Ivana Juga, stanujočega v Trstu, a pristojnega v Koprivišče na Kanalskem. Tat je odnesel dva keliha in ciborij v vrednosti 135 K. Orožništvo ga išče.

Automobilni promet. — Cerkno-Sv. Lucija je pričel ta teden. Automobil je last domačinov gg. Plemelj in Obid. Automobil odhaja iz Cerkna okoli 6. ure zjutraj in ima zvezo z brzovlakom proti Gorici in s prvim jutranjim os. vlakom iz Gorice. Vrača se praviloma ob 4. uri pop. Za Cerkljane je ta zveza naravnost neprecenljivega pomena.

V Gradežu je kopališka sezona pri kraju. Tujcev je mogoče okoli 100. Večina hotelov je uže zaprtih. Letos so nekateri hotelirji imeli več tisoč kron izgube.

Mlad tatič. — V zadnji številki smo poročali, da je bilo ukradeno v Čehovičevi pekarni v ulici Formica nad 100 kron. Sedaj so tatu našli. Tat je mlad fant Rudolf Fabijan, stanujoči v ulici Orzoni, a pristojen v Bate. Sicer so aretirali več mladih fantalinov, a Fabijan je rekel, da pri tatvini ni imel pomočnikov. Denar pa je razdal drugim njegovim prijateljem. Pri njem so našli le še 9 K.

Mlada tatiča. — Zadnjič smo poročali, da so neznani tatovi ulomili v stanovanje g. Simčiča v ulici Leoni, prevrgli sobno opravo in odnesli brivno britev. Zlikovce je policija zasačila. Tule so: 11-letni Furlan France, 12-letni Piccolli France in 12-letni Marcello Maraž. Mladi tatiči so pred ključem.

Goriški knjigovežki mojstri so si osnovali lastno društvo.

Umril so v Gorici od dne 18. do 24. t. m.: Na domu: 4-mesečna Pecorari Beatrika; 1 dan stara Bandel Fijoreta; 6-mesečni Bregant Ivan; 1 dan stara Zanaščkar Katarina; 1-letni Putrih

Elbert; 71-letni Lusnig Ivan, učitelj, voditelj; 72-letni Savognani pl. Edvard; 22 letni Uria Aleksander, zasebni uradnik. — V ženski bolnišnici: 70-letna Bufolin Katarina iz Renč; 71-letna Uršič Marija z Banjšic; 3 mesečni Vižin Rudolf iz Gorice; 58-letna Gerbec Terezija iz Kobdilja; 70-letna Tušar Katarina iz Prvačine. — V bolnišnici usmiljenih bratov: 44 letni Živic Ivan iz Opatjega-sela. —

Bolnikov je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici 171, v ženski mestni bolnišnici 148.

Zlat prstan se je našel. Dobi se ga na policiji.

Zlata zapestnica se je izgubila minulo nedeljo blizu gledališča. Kdor bi jo našel, je naprošen, da jo prinese na policijo.

Razsajači. V noči od sobote na nedeljo so nekateri ponočni krokarji motili po mestu nočni mir. Policaji take nemirneže spravijo radi na varno. Zato so osem takih razsajačev privedli na policijo, kjer so se streljali. Seveda, ne ostane pri tem, ampak jih bodo še kje druge podučili, da po noči se ne sme kričati po ulicah.

Za predstojnika v vodstvu kurilnice na državnem kolodvoru v Gorici je imenovan višji strojni komisar v Pragi Oton Fried.

Nemci na našem Predilu. — V listih čitamo, da je nemško šolsko društvo „Südmark“ kupilo na Predilu hišo. v kateri postavi krčmo. Nemški delavci se bodo na Predilu innožili, in ne mine dolgo časa, ko bomo v listih čitali, da se ustanovi na Predilu nemška šola. Kdor bo živel, bo slišal in čital.

V oglejski cerkvi so se danes ponovno pričela dela raziskovanja starin. Nadaljevalo se bode izkopavanje, katero se je vsled ukaza ministerstva lansko leto ustavilo.

Nov slučaj smrti za kolero v Trstu. S parnikom „Bukovina“ je te dni prišel v Trst nek turški potnik, ki je obolel za kolero. Prepeljali so ga v tržaško bolnišnico, kjer je umrl. Drugi potniki so morali biti na opazovanju v tržaški kvaranteni 5 dni.

Kolera v Italiji. — Iz Chioggie poročajo: Umrljivost na kolero obolelih je zelo velika. V bolnišnicah je nad 200 bolnikov. Vodovod, ki je okužen so zaprli. Prebivalstvo prireja procesije, ki se jih udeležujejo bogatini in reveži bosi in odkritih glav. V okuženih krajih ob jadranski obali grozno gospodarja kolera, ker manjka zdravnikov in higijeničnih odredb in naprav.

Štrajk tramvajskih uslužbencev je v Trstu končan.

Zrakoplovec Zablatnik. Inženir Zablatnik je absolviral od Nižjeavstrijskega razpisani polet skozi deželo ter si priboril s tem 20.000 kronsko darilo.

Svedrovca na delu. — V Trstu so minulo nedeljo ujeli dva svedrovca v menjalnici Bollafijevi v ulici Sv. Antona. Svedrovca sta udrlo v menjalnico ob 4. uri zjutraj in bi lepo delala celi dan v nedeljo, kajti ob nedeljah je menjalnica zaprta. A slučaj je hotel, da je Bollafijev sin v soboto nekaj pozabil v menjalnici in je šel v nedeljo po to reč. Ko je odprl okno, je zagledal delavca svedrovca v menjalnici. Seveda so ju aretirali. Svedrovca sta imeli pri sebi mnogo jedi in pijače, ker sta nameravala „delati“ celi dan. Plen bi bil dober, kajti v me-

— V manufaktorni trgovini —
TEOD. HRIBAR V GORICI
(prej „Krojaška zadruga“)

se dobi najboljše platno in bombaževina za perilo, brisalke, namizni prti, serviete, žepni robci itd.
CENE SOLIDNE.

To utegne biti sedaj — glede prvih treh razredov toliko bolj umestno, ker pride itak v četrtem razredu demokratično načelo dovolj do veljave, in je v tem razredu tudi volilna pravica onih oseb, ki plačujejo le malenkostne osebne davke, — ne da bi se jim dovolilo, da dvakrat volijo — dovolj upoštevana. (Pride še.)

Suša.

Letos je strašna suša! Da pride toplomer do 50—52° C. je to kaj nenavadnega! Toda vročine so navadno v Arabiji, v Sahari in srednji Australiji.

Poglejmo malo vročine in suše prejšnjih let.

N. pr. leta 869. po Kr. bila je na Francoskem taka suša, da je bilo vse polje vničeno. Vstred tega nastala je taka lakota, da so se ljudje tu in tam drug drugega napadali, morili, spekli in jedli! Še umrli niso bili varni.

Leto na to se je suša ponovila in zopet s takšno toploto, da so kosci in ževke padali in umirali pri delu.

L. 1083 je bila taka vročina, da so ribe poginjale.

L. 1135 posušile so se reke in studenci in velikansko reko Rein na Nemškem so otroci lahko prehodili.

L. 1137 je tu in tam vročine zemlja gorela! Grozen strah!

L. 1188 je strašne vročine voda vrela brez ognja.

L. 1288 so jajca v pesku kuhali.

L. 1464 so ljudje lakote umirali; trume ljudi tekalo je okoli ter vpilo po živežu. Po potih ležali so umrli lakote.

L. 1442 je bila od aprila do junija taka vročina, da so ljudje v srajcah hodili in delali.

L. 1472 si na Ogerskem lahko prebrel reko Donavo, tam, kjer plavajo parniki. —

L. 1615 je bilo posebno v Evropi nenavadno toplo; na tisoče hiš je zagorelo vsled vročine.

L. 1644 je bilo tako toplo, da so celo v morju ribe poginile!

30. julija 1705 je bila v mestu Montpellier taka vročina, da so se morali ljudje skrivati v kletih, da niso pomrli. Isti dan je večina trt zgorela - pomrla.

L. 1530 je vsled vročine sadje dvakrat rodilo, prvo o sv. Jožefi drugo v jeseni. O sv. Jožefi si dobil sad, kate-rega si hotel.

L. 1718 je bila grozna vročina zlasti na Goriškem. Celih pet mesecev ni bilo dežja. Tisto leto je bila strašna lakota in strah. Strašna suša je bila tudi l. 1793. Zdaj sto let, l. 1811, je bila tudi strašna suša, vendar se je vina toliko pridelalo, da se ga je pilo po 2 krajcarja bokal!

Letos pa kaže vse slabo in ne bo ne tega ne unega. Zraven tega žuga še bolezen in vojska! In vendar se ljudje ne zmenijo veliko za to! Ob nedeljah in praznikih so polne krčme: vse pije in vpije!

Politični pregled.

Državni zbor

bo baje že takoj po 10. septembru sklican. Vzrok temu je ta, da je sklicanje češkega dež. zbora otežkočeno, ker priprave za pravno akcijo dalj časa trajajo, kakor so to pričakovali. Baron Gautsch je že skoraj končal vse predpriprave za jesensko zasedanje. Tudi zbornični predsednik, dr. Sylvester se je izjavil za to, naj se zbornica tako kmalu skliče.

Čehi, vlada in češko-nemška sprava.

V Bili na Češkem je imel poslanec Tobolka shod, na katerem se je bavil s stališčem čeških poslancev proti ministerstvu ter proti češko-nemški spravi. Tobolka se je bavil z ministerstvom, ter rekel, da vidijo Čehi v njem političen talent, ki se odločno brani proti demagogiji.

Gotovo je, da si Gautsch lahko izteče velikih zaslug, če ne bo poslušal radikalno nemških glasov, ki so bili za Bienerttha pogin. Vse izjave glede stališča Čehov proti vladi v jesenskem zasedanju so zgolj privatne izjave, konečno bo odločil o stališču Čehov le „Enotni češki klub“. Glede češko-nemške sprave pa mora stati vlada na stališču, da sta oba naroda enakovredna in zaslužita enake pravice, sicer sprava ne bo mogoča.

Cesarjeva odsotnost pri letošnjih cesarskih vajah.

„Berliner Tageblatt“ poroča z Dunaja: Cesar Franc Jožef se na nujen svet zdravnikov ne udeleži letošnjih cesarskih vaj v Karpatih in jih bo vodil prestolonaslednik. Presojanje velikega dela armade se zato izroči prestolonasledniku, kateremu se tako razširi njegov delokrog glede na vojaške zadeve.

Med skupnim finančnim ministrom Burianom in novim načelnikom bosanske deželne vlade generalom Potiorekom

je nastal baje konflikt. Spor se je razvijal od tistega časa, ko je bil Potiorek imenovan za načelnika deželne vlade namesto generala Varešenina in je postal zadnje dni akuten. Med Burianom, ki je bil pred nedavnim časom v lidžnik na letovišču, in Potiorekom je prišlo baje tudi do prizorov v hotelu „Bosna“. Potiorek je takoj po prihodu v Sarajevo zahteval, da se morajo vse niti vladnega delovanja v Bosni zbrati v njegovi roki in da mora Sarajevo v resnici postati sedež bosanske vlade, ne pa da se vlada Bosna iz Budimpešte. V sarajevskih krogih so bili presenečeni, da je Varešanin po razmeroma jako kratkem času podal demisijo, da sicer je bilo znano, da je imel mnogo zaslonbe v visokih krogih. Sedaj zatrjujejo, da je imel se Varešanin konflikte s civilnim adlatusom baronom Benkom, ki dosledno izvaja Burianovo politiko. Varešanin se je vpiral sistematično madžarizaciji v Bosni, pa ni mogel doseči uspeha, ker so ga povsod ovirali. To je bil pravi vzrok njegove demisije. Potiorek je to vedel, pa je takoj pri prihodu pokazal, da noče biti samo za dekoracijo. Burianova avdiencia pri cesarju je bila v zvezi s tem konfliktom pravijo, da je šel Burian tožit Potioreka v IŠI.

Prvi predsednik portugalske republike kraljevega rodu.

Portugalci so izgnali kralja, a dobra šala je, da je prvi predsednik portugalske republike, 75 letni bivši odvetnik Arriaga in generalni državni pravdnik, direktni potomec kralja Alfonza III. Z velikim sijajem in med streljanjem topov so novega predsednika peljali v palačo Belem. Zvečer so mesto razsvetlili. Izvoljen je za 4 leta. Dobival bo letno 106.900 mark. Zopet izvoljen ne more več biti.

Abdikacija kralja Petra?

„Večerni Novosti“ poročajo, da se bo prestolonaslednik Aleksander zaročil z neko rusko princezo. Ruski dvor pa je dovolil v zaroko samo pod pogojem, da prosí kraljevič Aleksander za roko princeze kot kralj. Iz tega sledi, da se bo baje kralj Peter že v najkrajšem času odpovedal prestolu.

Drobne politične vesti.

Tirolski namestnik baron Spiegel-feld v kratkem odstopi. — V Toplicah na Češkem je dal tamošnji magistrat odstraniti z nagrobnega spomenika češki napis: Pritožba, ki je bila proti temu uročena na namestništvo je bila ugodno rešena, češ, da občina nima pravice prepovedati pokojnikovim zaostalim, da postavijo rajnemu spomenik. — V Karlovih Varih so v nedeljo odkrili cesarju spomenik. — Ogrski državni zbor bo najbrže razpuščen, ker ni upanja, da bi se s sedanjim poslovnikom rešila brambna predloga. — Na učiteljskih v slovaških krajih se z začetkom šolskega leta uvede slovaščina kot obligaten predmet. — Shod avstrijske nemške socialne demokracije se bo

vršil dne 29. oktobra v inomostu. Trajal bo 5 dni. — Avstrijske delegacije se snidejo, če bo deloval ogrski parlament, v decembru na Dunaju. — Poljski katoliški shod je začel zborovati v soboto v Przemyslu. Udeležujejo se ga vsi poljski škofje. — Francozi pomnože svojo mornarico. Zgrade 19 novih Dreadnauth, 8 križark in 76 torpedovk. — V Lovanju v Belgiji se je vršil v nedeljo impozanten shod belgijskih katolijanov, katerega se je udeležila 100.000 glava množica. — Poroka nadvojvode Karola Franca Josipa s princezino Zito Parmsko se bo vršila 4. oktobra. — Ministerski predsednik baron Gautsch pojde prihodnji mesec v Prago. —

Domache in razne vesti.

† Mons. Alojzij Tomšig. — V nedeljo popoldne ob 5:15 uri je po kratki boleznii umrl v Gorici mons. Alojzij Tomšig, kapiteljski dekan. Predminuli teden se je podal v Trbiž na letovišče, a ga je neki dan na cesti prijelo slabo. Na pomoč sta mu prišla dva vojaška zdravnika. Potem se je kmalu vrnil v Gorico. Predminuli pondeljek in torek je še maševal. V sredo je legel v posteljo, iz katere ni več ustal. Bolehal je uže dolgo časa na srčni bolezni. — Pokojnik je bil star 64 let. Gimnazijo je obiskoval v Gorici in l. 1869 je bil posvečen v mašnika. Služboval je več let kot dušni pastir v Furlaniji, potem pa kot katehet v Gorici v raznih šolskih zavodih. L. 1898 je bil povzdignjen v kanonika in imenovan za kapiteljskega dekana. — Pogreb se bo vršil danes ob 6. uri zvečer. Svetila mu večna luč!

Pomanjkanje krme na Goriškem.

Prejeli smo: Veliko pomanjkanje krme bo letos na Goriškem. Dobro bi bilo, da bi se začela kaka akcija za skupno dobavo krme, tako, kakor je bila predlanskem, katero je imel v rokah deželni odbor. Kmetje-posestniki čakamo, da bi se v tem pogledu kaj ukrenilo. Seveda, vsem se ne more nikoli ustreči. Kar pa bi se naredilo, bi bilo gotovo v korist posestnikom. Prosimo, da bi se o tem razmišljevalo. Kmet.

In zopet gor. šol. svetu — v album!

— Podelitev učit. službe v Zaloščah Križmanovi hčeri je vzbudilo me le med učiteljstvom, ampak tudi med drugim občinstvom v deželi toli opravičeno ogorčenje in razburjenje, kakor ga ni bilo še izlepa opaziti. To opravičuje posebno dejstvo, da se ni s tem imenovanjem zadal le grda krivica starejšim učiteljicam, temveč tudi sovrstnicam srečne protežiranke, katerih večina jo je na učiteljsku nadkriljevala s pridnostjo, ki tako lepo diči mlada dekleta, katera pridnost pa ni bila pri naši protežiranci nikdar v pravih časih, ker zahteva preveč truda. Zdi se, da so ji Rojenice že pri zibelki naklonile posebno srečo; kajti še celo za njeno „švoh“ zrelostno spričevalo se ne more odrekati deloma zaslug nje izvenšolskim vzgojiteljicam! Vse kaže torej, da se člani okrajnega šol. sveta niso dali pri imenovanju voditi od nič drugega, nego od obzirov na očeta, ki je — ali prav za prav, ker je — velik liberallec. Dovoljujemo si vprašanje, ali stoče naše ljudstvo pod groznim bremenom šolskih davkov zato, da se z njimi plačujejo liberalne agitacije? Benjaminčki á la Križman in Medvešek pač to kažejo! Škandal!

A. Gabršček v Gradežu — pogorel.

— Reč je uže stara, pisali smo uže o njej, a mi ne moremo kaj, če jo moramo spat pogreti. A. Gabršček je pred leti postavil v Gradežu lesen kiosk ob kopališkem sprehajališču. Takih kioskov je bila in jih je tamkaj še vedno cela vrsta. V kioskih prodajajo razne otroške igrače, razglednice, časopise, klobuke, pipe, milo itd. A. Gabrščekov kiosk je bil enak drugim: nemški. Znača ni bilo na njem, da je to slovanski. V kiosku je čepela prodajalka Nemka, ki ni poznala besedice

slovenske. Mnogi Slovenci so se prepričali o tem. Vprašali so po slovensko, a A. Gabrščekova prodajalka je odgovorila, da ne razumi slovenščine. Tudi nadpisi na kiosku so bili samo nemški. Mi smo svoj čas uže pisali o tem, da vendar ni častno za A. Gabrščka, da vzdržuje v Gradežu nemški kiosk. A odgovorila nam je njegova „Soča“, da kaj mislimo, da je A. Gabršček tepec, da postavi na kiosku in v kiosku slovenske napise in da nastavi slovensko prodajalko v italijansko nemškem Gradežu? Le klerikalna hudobija more kaj takega zahtevati? Tako se nam je odgovorilo. A kljub temu je bobnala „Soča“ o slovanskem kiosku v Gradežu in ga priporočala Slovincem in sploh Slovanom. — Ni neumen A. Gabršček! V „Soči“ in doma je bobnal o slovanskem kiosku v Gradežu, v Gradežu pa ni nihče vedel za slovanski kiosk. — Nesreča pa je hotelo, da je A. Gabrščekov kiosk lansko leto v mrtvi sezoni pogorel do tal. No, nesreča, smo rekli, ki lahko zadene vsakoga. A ne! A. Gabrščekova „Soča“ hoče delati tudi iz tega požarja „gšeft“ in v sobotni številki je priobčila uvodnik, v katerem pripoveduje, da je bil A. Gabrščekov kiosk žrtev laških liberačev. Pravi, da je bil ogenj podtaknjen in spravlja požar v zvezo z našo stranko. — Preneumno! Kdo se ne smeje temu, ko je vendar splošno znano, da so kiosk zažgali mali fantalini, ki so se ob njem igrali z žveplenkami! Gradežki fantalini se namreč v mrtvi sezoni vedno igrajo po tej cesti. Nobenemu Gradežanu ni padlo na um, da bi bila hudobna roka zažgala kiosk. To si je izmislila „Soča“, da bi pokazala A. Gabrščka kot narodnega mučenika in pogorelca! Sicer A. Gabršček ni prav nič zgubil, če mu je požar uničil kiosk, pač pa je najbrže še profitiral, če je bil kiosk zavarovan. Sicer pa če je kiosk A. Gabrščeku toliko nesel in da je bil naravnost oblezan — kakor piše „Soča“, zakaj ni postavil letos novega? — Napeta baharija je trditev „Soče“, da je A. Gabršček pokazal v Gradežu podjetnost. To je salamsko majhna podjetnost, če postavi A. Gabršček v Gradežu leseno kolibo, katero bi odnesel na hrbtu krepak mladencič z vso žajfo in pipami vred. — Da so Čehi podjetni, to priznavamo tudi mi. Saj smo o njih podjetnosti v Gradežu pisali uže več kot „Soča“. Če so — kakor pravi „Soča“ — gradežki Lahi zažgali iz narodne nestrpnosti A. Gabrščekovo leseno kolibo, kaj bi šele morali narediti proti češkemu hotelom „Lacroma“, Khuner itd.? — S kanoni bi jih morali napasti! Le ne preveč baharije „Soča“!

Za „Narodni muzej“ so darovali:

Gosp. Jos. Ballič, učitelj, Vrh, Sv. Mihaela, 13 dar 1.) Tangl, Reihe der Bische von Levant. — 2.) Dr. Črnčič, Najstarije poviest Krčkoj Biskupiji. — 3.) Rant, Sedem postnih pridig. — 4.) Ta veliki katekizem tiskan v Gradcu. — 5.) Napokonov, Catechismo del Regno d'Italia. — 6.) Trpljenje Gospoda Jesusa Kristusa Trst l. 1805. — 7.) Premišlovanje za čas svetiga leta, Ljubljana 1826. — 8.) Pravila bratovščine sv. Mihaela v Gorici iz l. 1773. — 9.) Zemljevid Španije in Portugalske. — 10.) Zemljevid kraljestva Ilirskega. — Kovač iz Rubij, 1 novc, 1 podkev izkopano v Rubijah, 1 klešče za vlivati svinčenke. — G. Peter Lukman, krojač, 7 raznih bakrenih novcev. — Gospod Ant. Kompare, mizar v Gorici Via Ascoli 27, 1 likalnik izkopan v Solkanu, 2 knjigi a.) Vite d Santi, Venezia l. 1746, b.) Tesoro del Anima Cristiana. — Gospod Bizjak Ivan Kal št. 146, 1 prstan izkopan v Kalu. — Gosp. Brezavšček Marija Kal št. 145, 1 srebrn novc. — Darila sprejema društveni gospodar g. Rudolf Drufovka v Gorici, Gosposka ulica 3.

Odbor se tem potom ponovno obrača na našo p. n. inteligenco in vse premožnejše rodoljube s prošnjo, da bi pristopili v kolikor mogoče velikem šte-

njalnici je bilo 20.000 K v gotovini in za 40.000 K vrednosti papirjev. Svedrovca sta 32-letni Ivan Rigotti iz Trsta in pa 26-letni Mihael Quarantoto iz Rovinja. —

Zdravstvena odredba. Vse osebe, ki bi prišle v mesto iz Reke, iz Italije ali pa iz Turčije, se morajo takoj naznaniti mestni zdravstveni oblasti. Gostilničarji in tudi zasebniki, h katerim bi take osebe prišle, morajo torej prihod istih takoj naznaniti zgoraj omenjeni mestni zdravstveni oblasti, ker bi bile inace opustivši to svojo dolžnost strogo kaznovane.

Droblinice.

Panika v kinematografskem gledališču. V Pittsburgu je v nekem kinematografskem gledališču pri aparatih nastala eksplozija. Nekdo izmed občinstva je zaklical „ogenj“, nakar je med publiko nastala velika panika. Dvorana je bila natlačena žensk in otrok. Vse je drlo k stopnicam, ki so vodile na cesto, pri čemur so jih mnogo poškodili. 25 oseb je bilo mrtvih, mnogo pa ranjenih.

Dreadnoughti potrebujejo ogromne množine premoga. Francoske ladije tega tipa „Danton“, „Condorcet“ in „Waldeck-Rousseau“ potrebujejo za 24 ur hitrosti 17 vozlov v eni uri 400 tonelat premoga v vrednosti 12.000 frankov; cela divizija pa potrebuje 1200 tonel. v vrednosti 36.000 frankov.

Grd zločin. — V ogerskem mestu Nagi Illondi sta žena delavca Timofteja in njen ljubimec — nek pastir — opila moža prve, potem mu oblekla srajco, v katero je žena preje zašila dinamično patrono in nato vlekla moža v bližnji gozd, kjer sta ga pustila, ko sta preje prižgala užigalno vrvice k patroni. — Ljudje so našli strašno razmesarjeno truplo Timofteja, preiskava pa je dognala zločin. Storitca sta zaprta.

Velik požar. — V Mali Aziji v mestu Aidinu je izbruhnil velik požar, ki je uničil 1500 hiš in 250 trgovin, dve mošeji, tri židovske templje in dve šoli.

300 denarnih pisem ukradenih. — Pred par dnevi je bil v gališkem kopalnišču Jarencze aretiran pismonoša Schaffner radi velikih poštnih tatvin. Ugotovilo se je, da je ukradel nad 300 priporočenih pisem, v katerih je bilo več tisoč kron denarja. Ženo in hčer pismonoše so tudi zaprli, ker sta osumljeni, da sta sokrivi na tatvini.

Zlata beraška malba. — Te dnise je na deželni cesti v Topčider vsled oslabeledosti zgrudil v Belgradu dobro znani 70 letni sejmski berač v Pavlovič. Dobri ljudje so ga okrepčali, potem pa spravili na policijo. Tu so pa dognali, da ima starček krog telesa privezano skoro 2 kg težko vrečo, napolnjeno s papirnim, zlatim in srebrnim denarjem ter nikljem v skupni vrednosti 100.000 dinarjev! Novci so bili deloma že plesnjeni in zeleni. Berača so prenesli v bolnišnico, kjer pa je kmalu umrl. Srečni dediči!

Gospodarske vesti.

Kokoši je treba odbirati. — Dobra kokoš znese v celem življenju 600 jajc. Največ jih znese v drugem, tretjem in četrtem letu svojega življenja. Če se je izvalila kokoš zgodaj spomladi, znese lahko uže v prvem letu kakih 30 jajc, a te so večinoma drobne in nesposobne za podkladanje. V drugem, tretjem in četrtem letu znese kokoš približno po 130 jajc, toraj v prvih štirih letih skupaj kakih 400. Po četrtem letu pa ponehava in sicer se računi na naslednjih 6 let skupaj 200 jajc. Svetnje se torej gospodinjam, da kokoš po četrtem letu njene starosti zakoljejo ali pa prodajo, kar se ne izplača, rediti jo dalje. „Pr. Gosp.“

Koliko vodo potrebujejo posamezne domače živali. — Računa se, da potrebujejo na vsak kilogram suhe klaje

in sicer: konji in ovce 2 do 3 litre, voli 4 do 5 litrov, krave 5 do 6 litrov in prešiči 7 do 8 litrov vode. O vsakem letnem času je skrbeti za to, da živina ne dobi premrzle vode, ker jim je takšna le v kvar. Zlasti brejo živino treba varovati premrzle vode, ker po njej rada zvrže. „Pr. Gosp.“

Književnost.

Zbirka najlepših slovenskih pesmi. Založil Rihard Drischel, Ljubljana, Kongresni trg. Cena K 3-60. — Vsebina: V. Parma: „Mladi vojaki“; „Skozi vas“. Jakl A.: „Našim rojakom“, „Pozdrav z Dolenjske“, „Pozdrav z Bleda“, „Regiment po cesti gre“. Parma V.: „Triglavske rože“. Rožanc M.: „Moje sanje“. Parma V.: „Zora vstaja“ iz „Rokovnjači“, „Ptička“ iz „Legijonarji“.

Loterijske številke.

26. avgusta

Trst 73 89 15 66 23

Lepa hiša z vrtom

v lepem kraju v Vrtojbi se odda v najem.

Več se izve v našem upravnistvu.

Rojaki! podpirajte slov. šolstvo

= v Gorici! =

Restavracija Brezje

pri Mariji Pomagal p. Radovljica. Podpisani se topio priporoča veleč. romarjem in drugim obiskovalcem Brezja za obilen obisk restavracije „Brezje“. Točim izvrstna briska bela in črna domača vina, kakor tudi najboljšo pivo. Kuhinja domača in najboljša. Gorka jedila v vsakem času.

Usaj, restavrater Brezje.

Iv. Znidarčič & dr.

stav. tvrdka

v GORICI VIA MATTIOLI.

Izdeluje vsakovrtna načrte, stat. račune, sprejema stavbinska dela vseh vrst, izdeluje tudi Westfal-strope patent. v vseh avstrijskih mestih št. 27221.

Lastnina Westfal-stropi za vsa stavbarska dela brez zadržanja pri zidanju, nizke konstrukcije, z ravnim stropom zavarovanim proti ognju, ki izolirajo vsako šumenje in ropotanje, pri hranitve železnih nosilcev, železnih vezi in vijakov, ceneji kakor vsi drugi masivni stropi.

Pojasnila, stat. izkazi in proračuni brezplačno.

Izdeluje enodružinske hiše po sistemu votli blok, ki je najtrpežnejše zidovje, ki vzdržuje suha stanovanja, z vedno isto temperaturo. Ceneji kakor vsi drugi sistemi.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori

na voglu železniškega mosta

(na cesti, ki peje proti Gradiški)

Trguje tudi z opako vsake vrste, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa, ima tudi vsake vrste grede, tramove 3/3 od 3-12 metrov dolge in 3/3 od 3-12 colov debele.

Dobro krepilo za želodčno slabost

in za one, ki so se prehladili ali prenašali ali si pa z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, prevročih ali premrzlih jedi nakopali neprijetnosti v želodcu, kakor katar, krče, bolečine, napihnjenost itd.

je dr. Elgelnov „BALDRIANUM“.

„Baldrianum“ se izkaže pri takih neprijetnostih, dokler niso še razvite, kot dobro želodčno vino z izvrstnim vspehom in zabranjene tudi slabe posledice, kakor nervoziteto, nespečnost, omotico, sfisko itd.

Vsled njegovih sestavin, ki so samoško vino z motvilničnimi kaplicami, malinovec in črešnjevec, vpliva „Baldrianum“ tudi pospešujoče pri zaprtju in zajedno krepilno na cel človeški organizem.

Dr. Elgelnov „BALDRIANUM“ ne vsebuje nikakih škodljivih sestavin ter ga lahko prenašajo slabotne osebe in otroci tudi pri daljšem uživanju. Najboljše je, če se ga zavžije zjutraj na tešče ali pa zvečer predno se gre spat eno čašico kakor za likerje. Za otroke in slabotne osebe se razredči

„BALDRIANUM“

z vročo vodo ter se mu pridene nekaj sladkorja.

Dr. Engel-nov „Baldrianum“

se dobiva v steklenicah po 3 in 4 K v vseh lekarnah, mirodilnicah in boljših prodajalnah jestvin Goriško-Gradišanske.

V Gorici, Korminu, Gradišču, Romansu, Ajelu, Dolgempolju, Ronkah, Trziču, Ajdovščini, Gor. Idriji, Tolminu, Kanalu, Čedadu, Vidmu, Palmi, Červinjanu, Ogleju itd. se dobiva v lekarnah.

Tudi pošiljajo goriške lekarne dr. Engel-nov „Baldrianum“ — po izvornih cenah v vse kraje Avstro-Ogerske. —

Svari se pred ponarejanjem! Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov „Baldrianum“.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v GORICI

ulica della Croce šte. 6.

Lepo posestvo

je na prodaj v Deskli pri Kanalu. Le-to obstoji iz nove enonadstropne hiše z gospodarskimi pritliklinami in z velikim lepim vrtom, nadalje iz njiv, travnikov, gozdov in pašnikov v skupni površini 20 njiv.

Vse posestvo je vzorno vrejeno in obdelano in z zlahnimi sadnimi drevesi nasajeno.

Natančnejša pojasnila daje Adalbert Ivančič, trgovec v Kanalu.

Prva in edina slovenska kleparska delavnica v Gorici, ul. sv. Ivana št. 11.

se toplo priporoča za vsa stavbena in galanterijska dela za cerkve in stoipe, katere napravi po načrtu

Josip Patek, naslednik Karola Čufer

priporoča se tudi vsem gg. odjemalcem, posebno pa kmetovalcem. V zalogi ima: mehe za žveplanje, zadnji sistem škropilnic za vitrijol, polivalnike za vrte in patentirane ventilatorje za dimnike i. t. d. oprave se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Gospodična

želi dajati lekcije iz francoščine proti lekcijam iz slovenščine. Naslov se izve pri upravnistvu.

Stojte! Kdo ne pozna tvrdke Stojte!

Kerševani & Čuk

na Stolnem trgu (Piazza Duomo) v GORICI šte. 97

Vsako pozna to tvrdko, ker ima na prodaj Original Victoria šivalne stroje, ki so najboljše, najcenejši, najtrpežnejši, najlažji, ki delajo še po 10-letni uporabi brezšumno, hitro in točno. Original Victoria šivalni stroji so se vsem šiviljam, krojačem in drugim močno priljubili. Vsako naj si ogleda pred nakupom šivalnega stroja

„Original Victoria“ šivalne stroje. Tvrdka da na razpolago učiteljico, ki poučuje brezplačno. Z Original Victoria šivalnimi stroji se izvršuje vsakovrstno umetno vezenje (rekamiranje) itd. itd.

Ta tvrdka ima na prodaj vsakovrstno kmetijsko orodje: slamoreznice, stikalnice, drozgalnice (stroje za mastenje grozdja), pluge, brane itd. itd.

Ta tvrdka ima na prodaj najboljša dvokolesa bela, rdeča itd.

z znamko KERŠEVANI & ČUK, ki jih sama izdeluje. Nadalje, puške, samokrese, drugo belgijsko orožje, streljivo. — Potem najboljše

gramofone.

Daje na obroke.

CENIKI

se razpošljajo

zastonj.

